

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Astruitur probabilitas sententiæ requirentis efficacem resistentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

vertentiam omittit elicere displicentiam illorum motuum, convincitur habere formalem, vel saltem interpretativam complacentiam, adeoque consensum eorumdem.

Confirmatur secundò. Authores, qui à gravi peccato excusant simplicem solùm displicentiam istorum motuum, tamen admittunt, saltem venialem malitiam in negligentia efficaciter resistendi: ergo, qui ne quidem conatur elicere simplicem displicentiam, gravius & mortaliter peccat.

§. III.

Astruitur probabilitas sententia requirentis efficacem resistentiam.

11. **CONCLUSIO SECUNDA.** *Probabilis est illud peccare mortaliter, qui post plenam advertentiam motuum pravorum sine rationabili causa illos permittit nullo adhibito conatu in contrarium, saltem animum ad alia divertendo. Ita illustrius Reding hic q. 13. a. 2. controv. cum plurimis sup. allegatis.*

12. Ratio est: Interpretativus consensus in delectationem veneream est peccatum mortale: sed qui post plenam advertentiam non adhibet diligentiam ad reprimendam delectationem veneream, interpretativè consentit in illam: ergo peccat mortaliter. Major probatur. Interpretativus consensus in moralibus æquivaleret formali & directo, ut per inductionem ostendi potest: ergo cum formalis consensus in veneream delectationem sit mortale peccatum, etiam interpretativus consensus in illam est peccatum mortale. Minor quoque principalis probatur primò: quia si non adesset consensus saltem interpretativus, tunc ne quidem committeretur veniale peccatum: sed hoc est contra doctrinam Adversariorum: ergo. Secundò. Ille consentit interpretativè in delectationem, qui illam voluntariè non reprimat, cum possit & teneretur reprimere: sed hoc fit in nostra hypothesi: ergo. Minor quoad posse supponitur; quoad alteram partem nimirum quòd negativè se habens etiam teneatur illos motus reprimere, probatur: Est naturalis obligatio in ratione, ut regat potentias inferiores, ac dirigat in bonum rationis, & consequenter ut inordinatos ipsarum motus corrigat, & quantum fieri potest, impediatur, quæ obligatio, si sit in materia gravi, est gravis: atqui delectatio venerea extra statum & finem matrimonii habet gravem inordinationem contra bonum rationis, cum enim ex natura sua tendat ad pollutionem, est illicita in genere peccati mortalis: ergo ratio graviter obligatur ad illam delectationem pro posse impediendam, & consequenter si sit negligens in illa passione reprimenda, ipsi illa inordinatio imputabitur, quemadmodum Superiori imputatur peccatum & excessus subditi, quem ille poterat & tenebatur impedire.

Confirmatur primò. Si illa delectatio esset venialiter tantùm peccaminosa, vel esset propter parvitatem materiæ, vel propter imperfectam advertentiam. Non illud, quia non datur in hoc genere parvitas materiæ: Non istud, quia supponimus plenam advertentiam rationis.

Confirmatur secundò. Simplex & inefficax

displicentia non impedit voluntarium simpliciter, veluti patet exemplo mercatoris merces in mare cum displicentia projicientis: ergo simplex displicentia non impedit, quin delectatio carnalis adhuc sit simpliciter voluntaria, si voluntas, cum faciliè possit, illam reprimere negligat.

§. IV.

Exponitur probabilitas sententia non requirentis efficacem resistentiam.

CONCLUSIO TERTIA. *Est nihilominus 13. practice probabile, presertim pro timoratis aut scrupulosi conscientis, quòd simplex & inefficax displicentia excuset delectationem à gravi saltem peccato. Probatur. Permissio voluntaria rei habentis aliquam, sed non gravem inordinationem, non est grave, sed veniale peccatum: atqui inordinata commotio appetitus sensitivi naturaliter & præter voluntatem exorta sine probabili periculo consensus non videtur esse grave malum: ergo etiam voluntaria permissio ejusmodi motuum non est grave peccatum, & consequenter non est gravis obligatio ejusmodi motibus efficaciter resistendi. Minor probatur: nam istæ commotiones, supposito lapsu originali, ex naturæ infirmitate facillimè oriuntur: nec alià ratione sunt graviter prohibita per præceptum, Non concupisces, nisi quatenus trahunt, aut trahere possunt voluntatem ad consensum: sed stante actuali displicentia voluntatis non trahunt, nec possunt voluntatem trahere ad consensum: siquidem est impossibile simul habere complacentiam & displicentiam ejusdem rei: ergo ut sic non sunt graviter prohibita & mala.*

Confirmatur. Juxta communem sententiam non censetur grave peccatum, aliquà vanà causà venialiter malà, v. g. curioso aspectu, colloquio, lectione dare causam illis motibus, in illa actione prævisis, sed non intentis: neque est gravis obligatio removendi illas causas, si quis advertat ex ipsa inordinatam delectationem insurgere: ergo etiam non est gravis obligatio ejusmodi motus tollendi, animum ad alia applicando. Consequentia probatur: tum quia si non est gravis obligatio amovendi omnes causas istorum motuum, etiam non erit gravis obligatio ponendi causas impeditivas ipsorum: tum quia in priori casu ideo non est gravis obligatio, quia illi motus non habentur pro gravi malo: ergo eadem ratio valebit in posteriori casu.

Ad fundamenta prioris sententiæ. Respondeo primò, negando min. quia tunc solam effectus ex omissione secutus est interpretativè voluntarius, quando actus oppositus est sub præcepto: sed non videtur esse grave præceptum ponendi causas & media impediendi ejusmodi motus præter intentionem & ex infirmitate naturæ ortos.

Respondeo secundò, neg. maj. quòd sit grave peccatum, & æquivaleret directo & formali consensui, prout ex eo colligitur, quòd ejusmodi delectatio ex causa honesta quamvis non adeò gravi permitti possit, & qui actione venialiter malà dat causam, tantùm censetur communiter venialiter peccare. Et similiter ad probationem